

CONFERÈNCIA

La Modernització dels Sistemes Educatius

"L'Informe Delors"

El senyor Elie Jouen és professor d'ensenyança secundària a França i ha ocupat càrrecs de responsabilitat política en la Federació de l'Educació Nacional de França (FEN) i en el Secretariat Professional Internacional de l'Ensenyança (SPIE), abans d'assumir la secretaria general adjunta de la Internacional de l'Educació. És el responsable dels departaments d'Educació, Ocupació i Cooperació per al desenvolupament. En l'àmbit de les seves funcions i sobre assumptes educatius manté relacions quotidianes amb organitzacions intergovernamentals com la UNESCO, l'OCDE i el Banc Mundial; realitza intensos contactes i treballs amb països d'Àfrica, Amèrica Llatina, Àsia i Europa de l'Est i és col·laborador habitual en diverses revistes sindicals i pedagògiques.

L'STEI, membre de la Confederació d'STEs i membre fundador de la IE, ha volgut convidar el senyor Elie Jouen a conèixer la nostra realitat sindical i educativa. Jouen va mantenir reunions amb el conseller d'Educació de la CAIB i amb el director provincial del MEC i els informà sobre els objectius i les realitzacions de la IE.

La conferència pronunciada al Club Diario de Mallorca va tractar sobre l'Informe a la UNESCO de la Comissió Internacional sobre l'educació per al segle XXI, realitzat per un equip d'experts presidit per Jacques Delors.

A continuació resumim alguns aspectes de la seva conferència.

Joan M. Mas

L'ensenyança ha perdut pes específic en la seva relació amb el teixit laboral. Abans el fet de tenir una titulació suposava l'accés quasi immediat a un lloc de treball. Actualment, en canvi, la cosa no és així: ser titulat i estar a l'atur coincideix molt sovint. L'ingrés dels joves al món laboral es retarda cada vegada més. L'escola s'ha convertit en una manera d'eludir la recerca d'ocupació i l'atur. Alguns governs dediquen a l'educació fins al sis per cent dels seus pressuposts, percentatge que, segons el conferenciant, ja no pot anar molt més enllà, tota vegada que altres serveis públics necessiten, també, importants inversions.

Va resaltar les crítiques que reben els sistemes educatius, sobretot per part de les empreses que consideren que l'escola no forma adequadament. Les crítiques arriben també de la banda dels pares, els professors, alumnes, etc. Tot fa pensar en la necessitat de reformar els actuals sistemes educatius.

Aquestes consideracions dugueren a la creació per part de la UNESCO de la comissió internacional per a l'educació, que

l'any passat va entregar un informe titulat «L'educació conté un tresor».

Dels nou capítols que consta l'Informe, Elie Jouen va analitzar-ne tres (4t, 5è i 6è), aquells que considera més interessants per als docents.

Els quatre pilars de l'educació:

- Aprendre a conèixer
- Aprendre a fer
- Aprendre a viure junts
- Aprendre a ser

El capítol 4t, titulat «Els quatre pilars de l'educació» assenyalava que l'educació s'ha d'organitzar entorn de quatre aprenentatges fonamentals:

Aprendre a conèixer. Els joves han d'adquirir els instruments del coneixement que els permetin comprendre el món que els envolta, desenvolupar les seves capacitats professionals, comunicar i intercanviar opinions amb els altres.

Aprendre a fer. Es tracta d'ensenyar els alumnes a posar en pràctica els seus coneixements, i d'adaptar l'ensenyança al

Soraya Sánchez (IE), Elie Jouen, Francesc Romero i Pere Polo

mercant de treball. Aquest ja no exigeix tan sols una qualificació determinada sinó, també, un comportament social responsable, saber treballar en equip, iniciativa i capacitat per assumir rics.

Aprendre a viure junts. Hem de concebre una educació que permeti evitar conflictes o solucionar-los pacíficament, a través d'un major coneixement i respecte dels altres. L'educació ha d'ensenyar la diversitat de l'espècie humana i ha de contribuir a la presa de consciència de les semblances i interdependències entre els éssers humans.

Aprendre a ser. Enmig d'un món en contínua evolució i ple d'actituds i comportaments estandarditzats, cada individu ha d'aprendre a preservar i cultivar la pròpia personalitat, perquè la societat futura necessitarà més persones que tinguin talents i personalitats diverses que no pas un model únic i estandarditzat de persona. L'educació ha de permetre a cada un de cultivar la seva diferència.

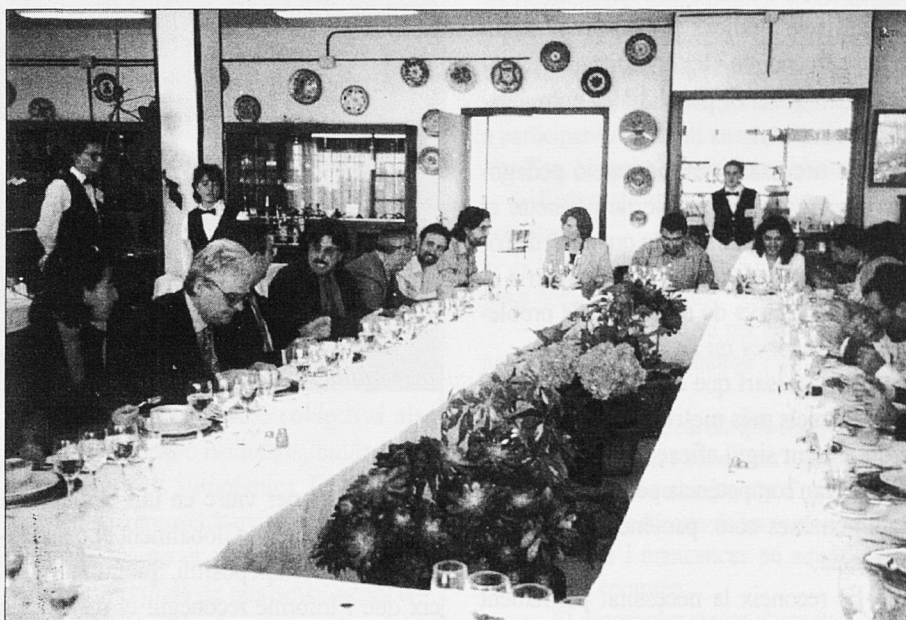
El capítol 5è està dedicat a la formació permanent. L'Informe posa de manifest que la divisió tradicional de l'existència en períodes clarament separats, és a dir: la infància i la joventut dedicades a l'educació escolar, i l'edat adulta consagrada a l'activitat professional. Avui ja ningú no pot pensar que els coneixements adquirits de jove

li bastaran per a tota la vida. És imprescindible una actualització permanent del saber.

L'aprenentatge s'ha de realitzar al llarg de tota la vida. Aquesta educació permanent possibilitarà una segona oportunitat per

que fins ara només han estat oberts a la infància i la joventut.

El capítol 7è està consagrat al paper primordial que han de desenvolupar els docents. S'assenyala que per millorar la qualitat de l'educació és necessari millorar la

Elie Jouen i membres de l'STEI van dinar amb representants de la Direcció Provincial, La Inspecció i la UIB

a tots aquells que sortiren de l'escola en situació de fracàs escolar.

S'ha de pensar, per tant, en la manera com incorporar els adults a uns programes

contractació, la formació, el prestigi social i les condicions de treball dels docents.

LA INTERNACIONAL DE L'EDUCACIÓ

La Internacional de l'Educació (IE) va ser fundada el 1993 amb la fusió de la Confederació Mundial de les Organitzacions Professionals de l'Ensenyança (CMODE/WCOTP) i el Secretariat Professional Internacional de l'Ensenyança (SPIE/IFFTU). Consta de 272 sindicats afiliats que representen uns 23 milions de treballadors i treballadores del sector educatiu en més de 146 països.

Manté relacions formals d'associació davant la UNESCO i la OIT. També manté contactes amb organitzacions com l'ONU, l'OMS, l'OCDE, el Fons Monetari Internacional, el Banc Mundial, etc.

Els objectius de la IE són:

- Fomentar la causa de les organitzacions dels treballadors i treballadores de l'educació, promoure la condició, els interessos i el benestar dels seus membres, així com defensar els seus drets sindicals i professionals.

- Promoure la pau, la democràcia, la justícia social, la igualtat i l'aplicació de la Declaració Universal dels Drets Humans mitjançant el desenvolupament de l'educació i la força col·lectiva dels treballadors i de les treballadores de l'Educació.

Per millorar la qualitat de l'educació és necessari millorar la contractació, la formació, el prestigi social i les condicions de treball dels docents

Es proposen cinc recomanacions per tal de permetre als docents de desenvolupar correctament la seva funció.

- L'obertura del docent al món. El desenvolupament espectacular dels mitjans de comunicació ha suposat una dispersió de l'atenció de l'alumnat i la pèrdua per part dels docents del monopoli en la distribució del saber. El docent tornarà a recobrar cre-

dibilitat si proporciona als joves les claus de la comprensió de la societat de la informació. El docent s'ha d'obrir al món i no pot olvidar els problemes de la societat on viu.

- La professió docent és una de les més organitzades. És un dels sectors on hi ha més afiliació sindical. Els governs ho han de tenir en compte i les organitzacions sindicals han de servir per al diàleg entre l'escola i la societat.

- És necessària una formació pedagògica que sigui susceptible de permetre al docent de difondre una gran quantitat de coneixements, però, també, de convidar a la recerca col·lectiva de respostes als problemes. Ensenyar és un art i una ciència.

- És necessari que els docents contractats siguin els més motivats. Perquè la tasca del docent sigui eficaç, aquell ha de tenir una gran competència pedagògica i qualitats humanes com: paciència, humilitat i tolerància.

- Es reconeix la necessitat permanent d'actualització de la formació del docent, tant pel que fa als seus coneixements com a la didàctica. S'ha d'orientar la pràctica docent cap a una pedagogia interrogant, una pedagogia de la interacció que pugui constituir una base al llarg de la vida.

L'Informe Delors constitueix una previsió de les societats futures i una recerca sobre com s'haurien d'organitzar els sistemes educatius per preparar els joves per viure en una societat en profunda mutació

Per al senyor Jouen, l'Informe Delors constitueix una previsió de les societats futures i una recerca sobre com s'haurien d'organitzar els sistemes educatius per prepa-

Presentació a càrrec de Pere Polo

rar els joves per viure en una societat en profunda mutació. Globalment el considera un informe molt positiu. Subratlla i agraïx que l'Informe reconegui el paper dels docents i les seves organitzacions en la definició, l'elaboració i l'aplicació de les reformes de l'educació. Considera que els docents i les seves organitzacions no s'han de

centrar només en la millora de les condicions de treball sinó també militar per aconseguir una certa quantitat de reformes en el camp educatiu.

Finalment, Jouen convidà totes les organitzacions educatives a estudiar l'Informe i presentar-ne les propostes que es considerin oportunes. □

Moment de la conferència